

POGAJANJA ZA MIR V MOSKVI

Zavezniki niso nič kaj zadovoljni s pogajanjmi

HELSINKI, Finska, 11. marca. — Finski ministriški predsednik Risto Rytty je s tremi svojimi tovariši došel v Moskvo, da se pogaja za mir. Ob istem času pa je radio postaja v Moskvi v finskem jeziku ostro napadala Ryttyja in pozivala finski narod, da se neha bojevati in da se otrese kapitalistične vlade.

Finski zastopniki se nahajajo v Moskvi že od srede in finska javnost je bila presenečena, ko je o tem izvedela. Poleg ministrskega predsednika Ryttyja so še zastopniki Juho Paasikivi, gen. Karl Rudolf Walden, član finskega obrambnega odbora, in Voimaa, narodni poslanec in zgodovinar.

RUSKI MIROVNI POGOJI NISO BILI OZNANJENI

Uradno je bilo naznanjeno, da so se pričela mirovna pogajanja v Moskvi, toda ruski pogoji za mir niso bili naznanjeni, temveč je bilo samo naznanjeno, da imajo pogajanja samo namen dognati, ako je pod kakimi pogoji mogoče končati sovražnosti.

ANGLIJA RAZMIŠLJA O VOJNI Z RUSIJO

LONDON, Anglija, 11. marca. — Sumner Welles je prišel v London, da se posvetuje glede mira. In ko diplomati razpravljajo o miru v Moskvi, Berlinu, Rimu in Stockholmu, v Londonu ni slišati ničesar o miru, temveč o še mnogo večji vojni — z Rusijo.

Zavezniki že dalje časa razmišljajo o tem, ako jim ne bi kazalo, da Rusiji napočevajo vojne, kajti, če bo Finska prisiljena z Rusijo skleniti mir in prepustiti Rusiji Karelijsko ozemlje, Ladoško jezero, Hangoe, Petsamo in Aalandске otoke, tedaj bo cela Skandinavija prišla pod nadoblast Rusije in Nemčije.

ZAVEZNIKI BI BILI HUDO PRIZADETI

V tem slučaju bi bili zavezniki hudo prizadeti, kajti Rusija bi se vrnila v popolni meri ter bi Nemčiji pošiljala petrolej in vojni material, Nemčija pa bi od Švedske in Norveške zahtevala železno rudo, ki je najboljša na svetu.

WELLES V RAZGOVORU Z LORDOM HALIFAXOM

LONDON, Anglija, 11. marca. — Sumner Welles je včeraj popoldne došel v London in se je eno uro in četrť razgovarjal z vnanjim ministrom lordom Halifaxom. Pri razgovoru je bil tudi navzoč ameriški poslanik Joseph P. Kennedy, ki je tudi pozdravil Wellesa, ko je izstopil iz aeroplana.

Jutri bo Welles sprejel kralja Jurij, zvečer pa se bo setal z bivšim čehoslovanskim predsednikom dr. E. Benešem.

Hitler je pripravljen žrtvovati življenje

BERLIN, Nemčija, 11. marca. — V vojaškem muzeju v Berlinu je Hitler v 11 minut trajajočem govoru 600 poslušalcev obljubil najslavnejšo zmago v zgodovini Nemčije.

"Svet želi naš razpad," je rekel, "naš edini odgovor pa je naša zabljudba vseh časov: naprej do zmage!"

Hitler je izgledal mnogo bledejši kot navadno in tudi resnejši, toda govorniški ogenj je prišel zopet vanj, kot je zaklical:

"Kot fuehrer (voditelj) naroda, kot načelnik vlade, kot najvišji poveljnik oborožene sile živim samo za en namen: dan in noč mislim o zmagi, o delu in borbi do zmage in če treba, da tudi žrtvujem svoje življenje v prepričanju, da bo Nemčiji za stoletja zagotovljena bodočnost. Naj božja previdnost zaključi to zadnje poglavje vojne med narodi s častnim mirom za nemški narod. Ta vojna, ki nam je bila vsiljena, se mora obrniti v najslavnejšo zmago nemškega naroda."

ŽIDOVSE DEMONSTRACIJE V PALESTINI

JERUZALEM, Palestina, 7. marca. — Angleška kolonialna policija je razgnala veliko židovsko demonstracijo pred glavnim uradom vrhovnega komisarja za Palestino gen. sir Harold A. MacMichael, ko je 10,000 Židov protestiralo proti novi vladni odločbi o prodaji zemlje med Židi in Arabci.

Angleška oblast v Palestini je takoj odredila zasilne varnostne odredbe v židovskem delu mesta.

Kakor hitro je prišla novica v Jeruzalem, kaj da je ukrenil parlament, je židovska narodna ustanova proglasila splošno stavko.

Vtihadapljanje orožja

Remington Arms Company je prekršila dolečbe ameriške nevtralnostne postave. — Dva Mehikanca aretirana. — Vtihadapljanja spravljajo v zvezo z volitvami.

HOUSTON, Texas, 8. marca. — Remington Arms Company je brez dovoljenja eksportirala v Mehiko 27,500 nabojev ter se bo morala vsled tega zagovarjati zaradi kršenja ameriške nevtralnostne postave.

V zvezi s tem sta bila aretirana dva Mehikanca ter sta sedaj zaprta v Laredo, Tex.

Aretirana sta bila: 40 letni podpolkovnik Francisco de Valle Arispe, ki se izdaja za kongresnega kandidata narodne revolucionarne stranke. Tudi, da pripada štabu generala Queveda ter da je štacijsiran v Toluci, 44 letni vpo-

kojeni major Gregorio Prieto, ki je baje tudi v zvezi z narodno revolucionarno stranko.

Remingtonova družba je pod varščino \$10,000, aretirana častnika pa vsak pod \$1,500. Častnika sta bila aretirana že

19. januarjo, ko sta brez dovoljenja prekorčila mejo.

Vtihadapljanje orožja spravljajo v direktno zvezo s predsedniškimi volitvami v Mehiki. Volilni boj obeta biti zelo oster.

George John, ki zastopa obtožbo, je rekel, da ga politična stran te zadeve nič ne briga.

Zadnji čas so v Mehiki politični umori na dnevnem redu. Usmrčenih je bilo več pristavšev generala Almazana, ki je eden najprijavnijših predsedniških kandidatov.

V Bridgeport, Conn., kjer je sedež omenjene družbe, je rekel njen ravnatelj James H. Chasmar: — O celi zadevi mi je znano le to, kar sem čital v li-tih. Naša družba je po sprejemu nevtralnostne postave vedno skušala sodelovati z ameriškim državnim departamentom.

Sedem komunistov zaprli

Med njimi so trije CIO organizatorji. — Nekateri bodo deportirani kot nezaželjivi tujezemci.

EL PASO, Texas, 10. marca. — Tukajšnje oblasti so aretirale sedem komunistov in so napovedale še nadaljne aretacije. Sem se je odpravil z letalom raziskovalec Diesovega odbora, ki bo aretirance zahteval.

Šerif Fox je rekel, da sta dva, Miguel Oaxaca in Guadalupe Pedroza, mehiška državljana in organizatorja CIO v Juarezu, Mehika. Tudi Frank Sener, ki velja za narodnega in mednarodnega komunističnega organizatorja, ni ameriški državljan. Podrobnosti o drugih še niso znane. Proti njim se ni dvignjena obtožba.

Sem je došel George F. Hurley, agent Diesovega odbora.

Grover C. Willmoth, okrajni ravnatelj naselniškega ura

da, je rekel, da je imel warrant za aretacijo Oaxaca, ki je prišel v Združene države nepostavni potom. Nekateri izmed aretirancev bodo najbrž deportirani kot nezaželjivi tujezemci.

List "Juarez El Mexicano" je poročal, da sta bila Oaxaca in Pedroza aretirana v El Pasu na zborovanju mehiških CIO članov.

Aretacije so bile najbrž posledica privatnih in oficijelnih preiskav dozevnega komunističnega udejstvovanja ameriških in mehiških državljanov. Preiskave so se začele lani tekom tukajšnje pekovske stavke. Stavka je bila pod vodstvom lokalnih komunistov. Med stavkarji je bilo precej Mehikancev.

Poljski voditelji v izgnanstvu

Maršal Smigly-Rydz v varstvu stražnikov. — Josip Beck je bolan. — Bivši predsednik Poljske Mościcki, je v Švici v zdravniški oskrbi.

BUKAREŠTA, Rumunsko, 10. marca. — Nekdanji vrhovni poveljnik poljske armade, maršal Edvard Smigly-Rydz, vsak dan nervozno hodi po gozdu nekega privatnega posestva severno od Bukarešte v spremstvu vojaške straže.

Bivši vnanji minister, polkovnik Josip Beck, se nahaja v sanatoriju za jetične in večinoma preživi dan na stekleni verandi.

Bivši predsednik Ignacij Mościcki pa je v Švici v oskrbi zdravnikov zaradi srčne hibe.

Tako poteka življenje treh mož, ki so v septembru, kot vrhovni poveljnik poljske armade, vnanji minister in predsednik stali na čelu poljske vlade, ki ni mogla odbiti strahovitega vdara nemške vojske.

Ako so kdaj predstavljali prepast naroda, je sedaj vsak izmed njih sam za sebe zgled velike tragedije. Poljska vlada v Parizu posluje dalje brez njih. Vsi trije so izgubili svojo svobodo in imajo dovolj časa premišljati o svojih nekdanjih slavnih dneh.

V slogi z 18 unijami

V šoli razlagajo strokovnjaki, kako je mogoče vzdržati prijateljske odnose med delodajalci in delavci.

AN FRANCISCO, Cal., 10. marca. — V tem mestu je industrijalno podjetje, ki živi v slogi s člani 18 delavskih unij. Med delavci in delodajalci vlada najlepše soglasje, ki ni bilo zaradi štrajka niti en dan prekinjeno.

Podjetje — Parafine Companies, Inc. — bo prihodnji teden odprlo visoko šolo, v kateri bodo strokovnjaki predavali, kako je mogoče vzdržati prijateljske odnose med delavci in delodajalci. Priglasilo se je že precejšnje število učencev iz vrst delavstva in delodajalcev.

Učenci se bodo predvsem učili, kako se je treba baviti z obojnimi problemi, še predno se dodobra razvijejo. Šola bo vodil družbin podpredsednik R. H. Shainwald. Predavalo bo nad 40 predavateljev, industrijalcev, urednikov in zastopnikov javnosti.

Leta 1938 je W. H. Lowe, predsednik Parafine Companies, Inc., zvedel, da nameravajo njegovi uslužbenci opustiti kompanijsko unijo ter se pridružiti raznim narodnim delavskim organizacijam. Namesto, da bi jim Lowe skušal to preprečiti, jih je še podžgal k temu. Po preteku nekaj dni so postali uslužbenci člani osemnajstih različnih unij, pripadajočih Delavski federaciji in CIO. Zastopniki unij so bili večkrat v zadregi, kako naj se pogajajo z delodajalci. Vodstvo podjetja je najela dva vseučiliška profesorja, ki sta jim dala v tem pogledu natančne navodila. Ko so lokalne unije slišale o tej "šoli", so prosile, če smejo poslati v njo svoje zastopnike. Tako je "šola" narasla.

— Naš namen je, — je dejal Shainwald, — pokazati, kakšne uspehe lahko rodi sodelovanje med unijo in delodajalci.

— Naš namen je, — je dejal Shainwald, — pokazati, kakšne uspehe lahko rodi sodelovanje med unijo in delodajalci.

NADVOJVODA OTON V AMERIKI

Najstarejši sin zadnjega avstrijskega cesarja Karola, nadvojvoda Oton se je pripeljal v Baltimore z aeroplanom "American Clipper" in ga je pri njegovem prihodu pozdravil njegov brat nadvojvoda Feliks.

Kratke dnevne vesti

Živila so se nekoliko podražila

WASHINGTON, D. C., 9. marca. — Iz poročila urada za delavsko statistiko je razvidno, da so se od 16. januarja do 13. februarja cené živih v Združenih državah povisale za poldrugi odstotek. Podražila so se jajca, sveže sadje, sočivje in razni mlečni produkti. Tudi moka in kruh sta nekoliko dražja.

Eksplozija v premogovniku

LA FOLLETTE, Tenn., 8. marca. — V premogovniku Peabody, ki je oddaljen pet milj od tukaj, se je završila močna eksplozija. En premo-gar je bil usmrčen, pet pa te-zko poškodovanih. Po zatrdila so se jajca, sveže sadje, sočivje in razni mlečni produkti. Tudi moka in kruh sta nekoliko dražja.

Vtihadapljanje priseljencev

MIAMI, Fla., 8. marca. — Martin Dies iz Texasa, načelnik zborničnega odbora, ki preiskuje neameriške delavnosti, je došel danes sem. Preiskal bo metode komunistične agitacije in bo skušal dognati, koliko je resnice v poročilih glede vtihadapljanja priseljencev.

— Tozadevna poročila dobivamo že precej časa, — je dejal, — toda doslej še nismo imeli prilike ugotoviti, koliko je resnice v njih.

Diesa spremlja preiskovalni uradnik James Steedman. Tukaj nameravata ostati deset dni.

Odlikovanje angleških delavcev

LONDON, Anglija, 9. marca. — Kralj Jurij je odlikoval z angleškim državnim redom tri delavce, ker so 18. januarja ob času eksplozije v Waltham Abbey ostali na svojih mestih. Če bi pobegnili od dela, bi bile posledice eksplozije dosti usodnejše.

Ločitev zakona po radio

ATLANTA, Ga., 9. marca. — (Mrs. Frances Giles je dobila zaključeno odločbo za ločitev zakona od svojega moža, člana ekspedicije admirala Byrda, ki se sedaj nahaja na raziskovanju na Južnem tečaju.

Mrs. Giles je navedla za vzrok ločitve krutost od strani svojega moža, nakar ji je sodišče prisodilo \$50 mesečnih alimentov.

Odvetnik Virlyn Moore, ki je zastopal Mrs. Giles, pravi, da je njen mož dobil poročilo o ločitvi zakona na južni tečaj po radio.

Mussolini zopet stari oče

RIM, Italija, 8. marca. — Signora Aina Mussolini, žena Bruna Mussolinija, drugega dučevevega sina, je porodila sinčič krepko deklico. Bruno Mussolini, o katerem pravijo, da se je odlikoval v abesinski vojni, se je poročil 29. oktobra, 1938.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLAVENKO PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank S. Scharf, President J. Lapina, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
115 WEST 126th STREET NEW YORK, N. Y.

47th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisements at Agreement

For one insertion in this American	For New York on one insertion	\$7.00
in Europe	For one insertion	\$3.00
For one insertion	For one insertion	\$3.00
For one insertion	For one insertion	\$3.00
For one insertion	For one insertion	\$3.00

Subscriptions Yearly \$5.00

"GLAS NARODA" IZDAVA SVAKI DAN IZVREMENI KUDUJ U PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 115 WEST 126th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 2-1242

PO SEDMIM LETIH

Prejšnji teden je minilo sedem let izza dne, ko se je Franklin D. Roosevelt svečano vnesel v Belo hišo. Kako velike politične in socialne izpremenbe so se zvršile v tem razmeroma kratkem času.

V Evropi je beseda "revolucija" precej priljubljena. Mussolini in Hitler sta ponosno imenovala "revolucije" prevrat, ki je bil v bistvu le povratak k zastarelim in preživlim vladnim oblikam. S to besedo sta presleparila po boljših časih in razmerah hrepeneč italijanski in nemški narod.

V Ameriki izraza "prevrat" in "revolucija" nista posebej priljubljena. In v Ameriki ni mogoče ljudskih mas dolgo voditi za nos. Veliki ameriški reformatorji so v težkih krizah zares delali in niso klatili praznih fraz.

Eden teh zgodovinskih pomembnih velikih reformatorjev je nedvomno Franklin D. Roosevelt. Kar je v sedmih letih završil, je revolucija v pravem pomenu besede. V političnem in socialnem pogledu je socialni ustroj Združenih držav popolnoma preobrazil.

V tem kratkem času se je završilo toliko temeljitih reform, da nam je mogoče najvažnejše le kratko omeniti.

Mnogo teh reform je bilo sodnijsko ovrženih, med njimi prvotna določba (NRA), da mora zaslužiti delavec najmanj petnajst dolarjev na teden, dočim je bistvo socialne zakonodaje ostalo ter tvori danes temelj vsega socialnega reda.

Delavske organizacije so danes priznani faktorji delavskega procesa. Imamo osemurni delovnik, starostno zavarovanje in zavarovanje proti nezaposlenosti. Imamo zvezne projekte za nabavo dela, pri katerih je zaposlenih skoro tri milijone oseb.

Vsi problemi seveda še niso rešeni. V tej industrijalni ceželi je še vedno več milijonov ljudi brez dela in zaslužka. Zvezni proračun ni uravnotežen. Navzlic temu pa noben nezaposleni ne strada in ni nič brez strehe. Za to že skrbijo razne vladne in privatne agenture.

Komur so znane evropske razmere, bo priznal, da se malokateremu zaposlenemu preprosto delavcu v Evropi bolje godi, kot se godi nezaposlenemu v Združenih državah. In nezaposleni v Ameriki so svobodni ljudje, dočim so zaposleni delavci po nekaterih evropskih državah sužnji v pravem pomenu besede.

Toda tudi tukaj so nevarnosti. Tudi Ameriko ogroža socialna politična reakcija. Republikanci bodo z vsemi silami skušali jeseni izvajati znano nad osvojenim New Dealom. To dejstvo navdaja vse napredka — in svobodeželjne z upravičeno bojznostjo. Upati je pa, da bo ta naval reakcije uspešno odbit.

In če bo ogrožanje od strani nazadnjaških sil le preveč preteče, se bo predsednik Roosevelt najbrž osebno udeležil obrambe.

POLJSKI VODITELJI

(Nadaljevanje s 1. str.)

Če, da je Smigly-Rydz srmo-tna zapustil armado 2,000,000 vojakov, jo prepuštil na nilost in nemilost nemški vojski, samo da si je rešil svoje življenje.

Nekaj časa je živel skupno s predsednikom Mościckim na nekem posestvu blizu Craiove, pa se je pozneje na svojo prošnjo preiel v palačo bivšega romunskega patriarha in ministrskega predsednika Mirona Cristea. Tukaj živi sedaj in preživlja svoje dneve z izprehodi po gozdu okoli palače.

Bivši vnanji minister Josip Beck se nahaja v sanatoriju v Brasovu v sredini Romunske. Sicer ni navezan na posteljo in tudi ni uradnega potrdila, da ima jetiko. Znano pa je, da je mnogo let imel bronhitis. Njegova žena Jadviga je z njim. Beck, ki je polkovnik, se je v Varšavi zelo prepiral s Smigly-Rydzom, ker so bile poljske divizije zlomljene takoj pri prvem navalu nemških armad. Tudi pozneje, ko sta že oba zbežala čez mejo na Romunsko, sta imela hude prepire, zaradi vojnega vodstva. Toda Beck, ki bi

se po svojih diplomatskih zmožnostih mogel meriti z vsakim evropskim diplomatom, se ni hotel podati nenadno stopivšim okoliščinam ter je iz svojega hotela v Černovicah naznanil tujim vladam, da poljska vlada še vedno posluša. Romunske oblasti pa so takoj posegle vmes in mu naznailo, da je samo navadni državljani, kar se tiče Romunske. Bolj pa se je vdal v svojo usodo bivši predsednik Ignacij Mościcki, tretji član triumvirata, ki je podedoval oblast maršala Josipa Piłsudskega. Mościcki, dostojanstven in star, je bil vseučiliški profesor in velik prijatelj maršala Piłsudskega ter je kmalu po pričetku vojne odšel iz Varšave v varnejši kraj ter se je takoj odpovedal predsedništvu, ko je prišel na Romunsko, da je dal priliko, da se je vstanovala nova poljska vlada v Franciji. Z dovoljenjem romunske vlade je s svojo ženo odšel v Švico.

Vdova maršala Piłsudskega živi v Parizu. Ravno tako so v Franciji večinoma tudi ostali voditelji poljskega naroda.

"Cable letter"

SE JE ČAS, DA VAŠA VELIKONOČNA POŠILJATEV DOSPE V DOMOVINO PRAVOČASNO ZA PRAZNIKE, AKO SE POSLUŽITE "CABLE LETTER".

Pristojbina je \$1.—

Potniški Oddelek "Glasa Naroda"
216 W. 18th Street New York City

Iz Jugoslavije

Netopirja je skuhala fantu, da bi ji ostal zvest.

V Janugah, nedaleč od Djakova je kmečko dekle Stana Stivič zastupila svojega fanta Marijana Taradijca, ki mu je skuhala v čaju netopirja.

Marijan Taradijč je eden izmed najbogatejših kmečkih fantov v Janugah in so se vanj zagledale številne deklice. Vsaka izmed njih je srčno želela, da bi jo Marijan vzel za ženo. Marijan pa je zadnje leto stalno hodil k siromani deklici Stani Stivič in ji je obljubil, da jo bo vzel še to leto. Vseke babnice pa so nasprotno širile vesti, da bo Marijan pustil Stano in se oženil z drugo bogato deklico. Zaradi tega je Stana začela sumiti v obljubo svojega fanta. Že prej je slišala od starih ljudi, če se mu da piti vodo, v kateri se je kuhala netopir, se fant ne izneveri. Stana ni dolgo premišljevala, kar hitro se je odločila, da se bo poslužila tega sredstva, da je ne bi fant zapustil. Preskrbela si je netopirja, ga ubila in zrezala na drobne koščke ter skuhala v čajem. Ko jo je zvečer obiskal Marijan, mu je dala piti čaja. Še prej pa je vtila v čaj rum in pridejala limono, da je čaj izgubil neprijeten okus in okus. Fant je bil vesel, da mu je Stana postregla, spil je čaj in je bil zelo dobro razpoložen. Ko je šel na cesto, se mu je poslabšalo, prišlo so ga tako hude bolečine da je padel na tla in obležal. Sosede so ga našli in nezvestnega odnesli domov. Hitro so poklicali zdravnika, ki je fantu izpraznil želodec. Marijan je ostel pri življenju, vendar je njegovo stanje še vedno nevarno. Stana je priznala svoje dejanje, trdi pa, da ni imela namena.

na svojega fanta zastupiti, marveč osvojiti si njegovo srce.

Vaški pustolovec obsojen na smrt.

Pred okrožnim sodiščem v Negotinu je bila te dni razprava, za katero se je silno zanimala vsa okolica. Središče zanimanja je bila mlada kmetica Milica Savič, o kateri so svoj čas že poročali, da je s svojo neumnostjo strastjo ugonobila tri može. Milka se je pred desetimi leti poročila s kmetom Ljubomirjem Savičem ki je bil v vasi zelo ugleden in pošten mož. Srečno sta živela, dokler se vročevrsta žena ni udala prigrigvarjanju v vasi znanega pustoloveca Aleksandra Stankovića. Sklenila sta spravi Saviča s poti, da bi lahko neovirano uživala ljubezen. Za svoj načrt sta pridobila tudi gostilničarja Vasilija Kojića, ki je bil takoj pripravljen, da za denar sodeluje pri zločinu. Dne 10. avgusta lanskega leta so vsi trije zarotniki napadli Saviča na polju. Žena mu je iztrgala ko-so ki jo je nesel na rami. Stanković in Kojić sta ga podrla na tla in ga z nožem zabedala, dokler ni izdihnil. Pred sodiščem je Stanković priznal, Kojić in Milka sta pa trdovratno tajila. Stanković je bil obsojen na smrt, Milka Savič na doživotno ječo, Kojić pa na 20 let ječe.

Namesto divje race je ustrelil sina.

Posestnik Milasac Živadinović iz Resnika je šel na lov na divje race. S seboj je vzel 12-letnega sinka Petra, ki je bil ves srečen, da je smel spremljati očeta. Ko sta prišla na močvirnasto ozemlje, ob želez-

PESMARICA

"Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenije Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

niski prog. kjer se navadno nade divje race, je stekel Peter naprej in oprezoval po rakah. Nenadoma je zavpil: "Oče, tu so divje race!" Živadinović je snel puško z ramen in jo basal. V naglici pa ni delal previdno. Naenkrat je močil strel in svirčene šibre so zadele pred njim stoječega sina v hrbet. Mali Peter je krivil in padel na tla ter kmalu izdihnil. Z mrtvim sinom na rokah se je oče vrnil v Resnik.

22 let živel brez goltanca.

Nedavno je umrl v Beogradu Milan Zarič, bivši trgovec, o katerem je svojeručno pisal ves evropski tisk. Zarič je bil hudo bolan, imel je raka v goltancu. Njegova bolezen je bila ena izmed najtežjih primerov raka v grlu. Leta 1917 je Zarič operiral dunajski profesor Maschek. Operacija se je proti pričakovanju zdravnikov zelo dobro posrečila. Bila je tako zanimiva, da so jo filmali. Ta film so pozneje predvajali na kongresu zdravnikov na Dunaju. Prof. Maschek je računal in napovedal da bo Zarič živel še kakšnih 10 let, toda živel je po operaciji še polnih 22 let. Pri operaciji je izgubil jezik in vse govorne organe. Tudi hraniti se ni mogel normalno. Kljub temu se je do nedavnega čutil zelo dobro in je redno opravljal svoje vsakdanje posle. Nedavno je zopet zbolel za rakom v grlu in je zato pisemno zaprosil za zdravniški konzilij. Zdravniškega pregleda se je udeležil tudi prof. Maschek poleg cele vrste uglednih zdravnikov. Zarič so po novno operirali, toda tokrat brez uspeha. Umrl je v starosti 69 let.

Ana Stanojevič — žrtev predrznega goljufa.

(Sarajevska policija vodi preiskavo proti Arnavtu Huscinu Lakomcu, ki je na drzen način ogoljufal starega politika Aca Stanojeviča. Pred pol drugim letom se je v Sarajevu naselil Albane Džuladin Galomija iz Skadra, sin glavarja nekega albanskega rodu. V Sarajevu je odprl malo trgovino. Politične razmere v Albaniji so ga prisilile, da se je izselil. Kot 12 letni deček je Galomija spoznal Aca Stanojeviča. Ko se je srbska armada umikala skozi Albanijo, sta takratna ministra Aca Stano-

Peter Zgaga

Prejšnji teden sem čital v listih, da so imeli rojaki v Gwandu, N. Y., veliko slavlje. Zavedajoč se svoje tovariške dolžnosti, so primerno počastili Čalija Strnišo ob obletnici njegovega rojstnega dne.

Prijatelju Čaliju, ki je duša in srce tamkajšnje slovenske naselbine, tudi jaz želim, da bi zdrav in čvrst ter vedrega duha dočakal najskrajnejšo mejo človeškega življenja.

Iz Pittsburgha, Pa., poročajo:

— John Friday je z veliko naglico podil proti Pittsbur-

ghu. Najmanj 30 milj je imel do mesta. V daljavi opazi moškega, ki mu je dal znamenje, da bi rad prisedel. Usmilil se je neznanca in ustavil karo. Neznanec, ves premrl od mraza, prisede in se mu iskreno zahvali za izkazano dobroto.

— Kaj pa imaš to? — ga vpraša, kazoč na črno bakro na dashboardu.

— Radio, — odvrne John Friday in pristane na gumb, da bi bila ob petju in muziki prijetnejša vožnja.

— Vstavi, — mu reče neznanec in izstopi. — Bom raje počakal in prosil koga drugega, ki nima radija v kari.

Marsikatera ženska svojega zakonskega moža šele tedaj resnično osreči, ko se postavno loči od njega.

Koliko ljudem je znano, da so bile rojene znane kanadke petorčke s sedmim mesecem in da je zdravnik pri porodu odstranil nerazvit zaplodek moškega spola. Petorčke so že tako ali tako velika senzacija, še večja senzacija bi pa bila, če bi imle tudi brata iste starosti.

Romunski pretolonaslednik Mihail je star osemnajst let ter je torej po romunskih zakonih goden za ženitev. Pametna in razsodna nevesta bo le nerada šla v hišo, ki je zgrajena na pesku in jo od vsepovsod ogrožajo plazovi. Če je albanski kralj Zogu s svojo mlado ženo srečno odnesel pete, ni še s tem rečeno, da bo tudi romunskemu Mihailu usoda tako naklonjena.

Med Finci in Rusi so se začela mirovna pogajanja. Upati je, da bodo uspešna. Če človek prav premisli, pride do zaključka, da bi bil nadaljni odpor Fincev brezupen. Prej ali slej bi jih strela neizmerno številnejša ruska armada. Z zavzetjem Fince bi se pa Rusi še bolj kompromitirali pred svetom.

Pri vsem tem je pa ena stvar nadvse značilna: Ko so začeli Rusi napadati Finsko, so Finci ne le enkrat, pač pa večkrat poudarili: — Vojakov nam manjka. Če nam pošljejo zavezniški kakšnih stotisoč vojakov na pomoč, nam bo mogoče zapoditi vpadnike iz dežele.

Angleži in Francozi so sicer Fincem nekoliko pomagali z orožjem in municijo, nikakor se pa niso mogli odločiti za vojaško ekspedicijo, da bi bi par stotisoč vojakov prav te-žko ne pogrešali.

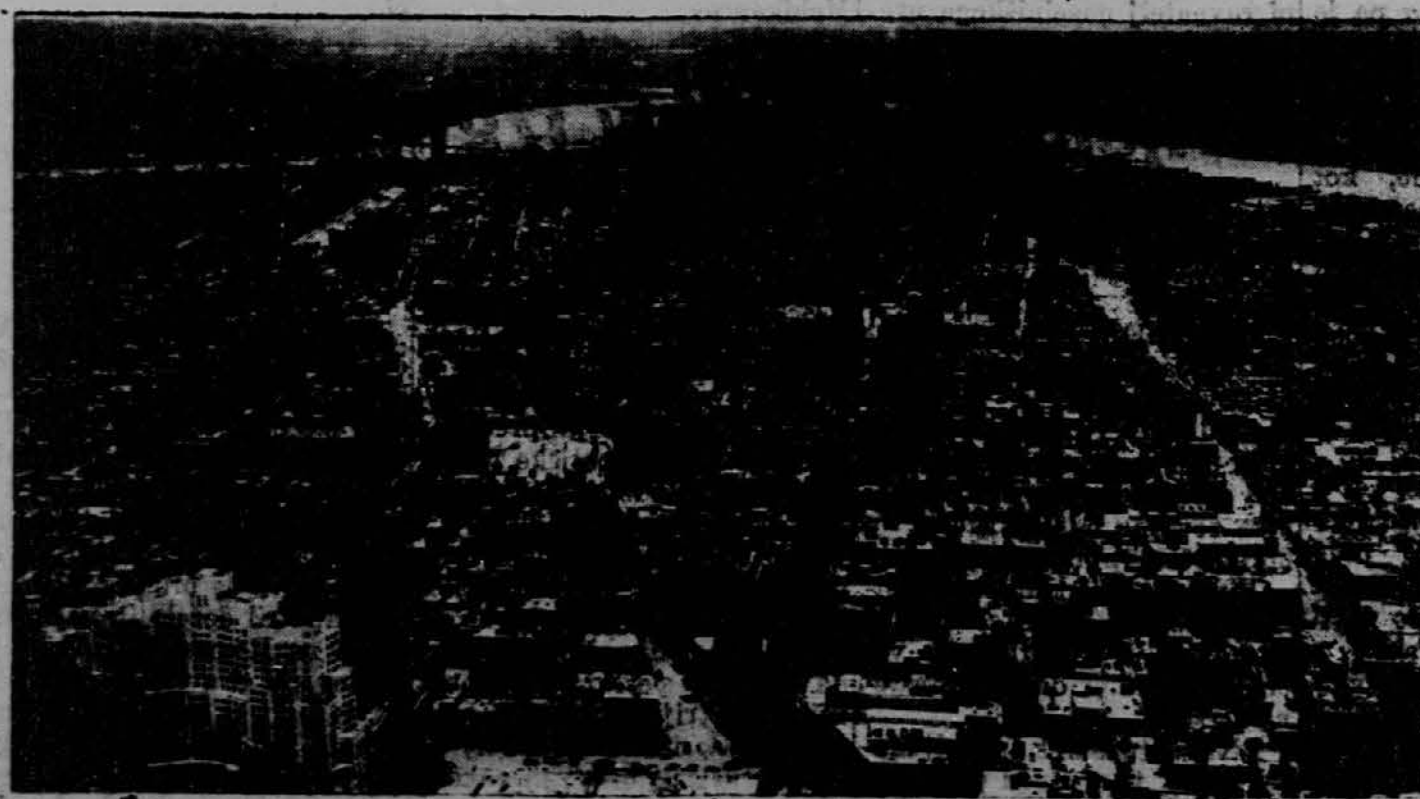
Finci, videč, da se glede vojaštva ne morejo zanešati na Francoze in Angleže, so storili zadnje, kar jim je bilo v danih okoliščinah mogoče storiti: uvedli so mirovna pagajanja.

Sedaj je pa začelo grmeti iz Londona in Pariza: — Ne udajte se! Vztrajajte. Sklenite mir pod najugodnejšimi pogoji. Najugodnejšimi za vas, ne za Rusi! Ne odstopite sovražniku niti pedi svoje zemlje! To bi bilo usodno za demokracijo!

Kaj si morejo misliti Finci ob teh nasvetih in pozivih? Najbrž šele sedaj spoznavajo Francoze in Angleže v pravi luči in bodo v prihodnje bolj previdni pri izbiri svojih prijateljev in zaveznikov.

Kdo ve, kaj se bo zgodilo? Toda z ozirom na vse, kar se je, oziroma kar se ni zgodilo, ne sme nikogar preveč presenetiti možnost, da se bodo zve-

NEW YORK JE DOBIL MNOGO SNEGA

(Slika, ki je bila vzeta z newyorškega največjega nebotičnika Empire State, kaže mesto pod snežno odejo.)

Dopisni list podlega in ohranjeni na prištevanje. Dopisni list četrtično številko naj bo v našem uradu najkasneje v sredo zjutraj.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopisni list podlega in ohranjeni na prištevanje. Dopisni list četrtično številko naj bo v našem uradu najkasneje v sredo zjutraj.

NARODNO DELOVANJE V BARBERTON, O.

"Čemu se nič več ne oglašim v listu?" me je že več rojakov vprašalo. Jaz sem si pa ves čas dolgega odlašanja mislil: čemu bi nadlegoval urednika, ki ima dovolj zanimivih in razburljivih novic, da sploh vseh v list potisniti ne more.

Kakor po drugih krajih smo bili tudi pri nas veseli prvih mesecev brez snega, suhih in ne preveč mraznih zimskih dni. Zelo smo se pa motili, ko smo pričakovali kratko in milo zimo. Prilil je dolgotrajen mraz, snega se je nakopičilo od dne do dne, da nismo vedeli, kam bomo z njim, zemlja je zamrznila, sam ne vem, kako globoko in morda bo prej sv. Jurij prijezdil v deželo, nego se bo zemlja iznebila zamrzline. Sv. Matija ni imel nikakega pomena v tej zimi, leda je bilo toliko, da ga razbiti ni mogel in gotovo se mu je zdelo, da ga bo še več. Pa si je mislil svetec: "Kaj bi se mučil zastoj, rajši to odstavim sv. Jurija, ki bo prav sigurno pomel s snegom, ledom in mrazom."

Zimski dnevi v januarju in februarju so bili v veliki meri uničevalni. Promet po cestah je bil nešteto krat oviran. Pri vožnjah z avti in drugimi motornimi vozili, se je pripetilo nešteto manjših in večjih nesreč. In v tem oziru je bila to najslabša zima, odkar se je razvil avtomobilski promet. Kako uničevalno je vplival mraz na tlakovane ceste, se kaže posledice sedaj, ko je postalo gorkeje. Prej lepe gladke ceste so razpokane in v nekaterih krajih so postale prave jame, da sploh varno ni voziti. Povzročena škoda se ga v stotine dolarjev in mnogo delovnih moči bo treba popraviti, predno bo vse popravljeno.

Bolj veseljem se hočem dotakniti družabnega življenja in v tem oziru v Barbertonu lepo napredujemo. Res od časa do časa nastanejo težkoče in mnogokrat je bilo treba storiti korak nazaj, ker ni slo vse po načrtani poti, konec konca se je pa vendar doseglo, kar se je nekaterim zdelo neizvedljivo. V prvi vrsti pridejo v poštev voditelji, bolj ko so spretni in razodni, temprej se načrt vresniči. Tako so torej za kulturne prireditve po-

V štev. 49 "Glasa Naroda" sem prečital dopis Mr. Antonije Može, ki poroča, da bo dramatično društvo "Slovenija" zopet priredilo svojo pomladansko predstavo na Velikonočno nedeljo. Igralec dramatičnega društva bodo uprizarili igr "Čevljar baron", igra bo smešna, spremljana s petjem in igrana v treh dejanjih in nastopijo igralci obojega spola. Ker je Mrs. Može že podrobneje opisala pomen igre, ni potrebno, da bi še jaz to ponavljal.

Dramatično društvo "Slo-

venija" je bilo ustanovljeno z namenom, da z raznimi predstavami nudi slovenskemu občinstvu v zabavo in razvedrilu. Tu rojeni slovenski mladini pa pokaže pravo sliko življenja naših ljudi in da mladina v tem oziru dobi več razumevanja. Pri dramatičnem društvu je potrebno število igralcev in delovnih moči, kakor pri vseh tozadevnih društvih. Torej članom društva so naložene skrb, treba se je učiti, tritati čas in mariklat v ta namen iti sem ter tja. Vse to gre zato, da se tembolj širi naše kulturno življenje in da slovenski živelj dobi potrebne razvedrila. Torej igralci in režiserji imajo dela dovolj in za to delo niso nikoli plačani, kajti dohodki ne segajo tako visoko. Samo po sebi je torej razumljivo, da kdor se udeležuje v tem oziru, to dela iz ljubezni do slovenskega jezika, pesni in kulture.

Ker dramatično društvo "Slovenija" obstoja že dolgo vrsto let, je to dokaz, da je od časa ustanovitve do sedaj, vedno imelo na razpolago neustrašene voditelje, ki so skupno z igralci pripomogli, da je bilo podano na slovenskem odru že nešteto krasnih iger s petjem, več dram, v katerih se je predstavljalo veselo-žalostno življenje, komičnih prizorov in soloiger. In da so bile vse predstave z uspehom izpadle, nam dovolj priča odmev preteklosti. Da je bilo to vse kulturno delo izvršeno, so pripomogle nove moči, ki so nadomestile odstopivše člane, med novimi člani pa je lepo število tu rojene mladine, ki so jo voditelji z lepim prigovarjanjem privabili v dramatično društvo.

Svoječasno sem v dopisih že omenil, kdo se je največ trudil in skušal sem dati slehernemu pohvalo in priznanje. Tem potom ponovno poudarjam, da se Mrs. Može že od začetka trudi in deluje pri dramatičnem društvu, ko se je ustanovilo, je bila tudi ona ustanoviteljica. Njena hiša je bila že nešteto krat na razpolago igralcem in pevcem ki so se vezbali za razne prireditve. Kot režiserka že več iger je tudi režiserka igr "Čevljar baron" in tudi za to igro je nudila svoj dom za vaje igralcev in

igralk. Poleg tega pa tudi nešteto poti napravi sem ter tja za večjim uspehom pri društvu. Tudi ona ne bo nikoli plačana za svoj trud, plačilo ji to le priznanje za delovanje na slovenskem kulturnem polju.

Torej na Velikonočno nedeljo le vkup ljubitelji slovenske dramatike in posetite zanimivo predstavo dramatičnega društva "Slovenija" ki se bo vršila ob 3. uri popoldne v dvorani samostojnega društva "Domovina" na 14. cesti, upam da vam ne bo žal. Po predstavi bo sledila prosta zabava in ples, za plesa željne bodo igrali izvrstni godci, namreč "Mike Skryane and the Rhythm Kings" iz Clevelanda.

Zadnje dni se je začel širiti glas, da skuša samostojno društvo "Domovina" zgraditi novo moderno in dovolj prostorno dvorano, čije prostori bodo odgovarjali za vse slučaje raznih prireditev. Če se bo kaj takega res vresničilo, bo to največji skok v napreduku na društvenem polju v barbertonski slovenski naselbini. Upati je, da bo samostojno društvo "Domovina" izvedlo svoj načrt in zgradilo moderen društven dom, ki bo tudi tem večja privlačnost za tu rojeno slovensko mladino.

Znano nam je že, da so napredno misleči rojaki v Clevelandu ustanovili slovenski narodni muzej, v katerem bodo razpostavljeni razni predmeti slovenskih priseljencev. Vodstvo muzeja skuša dobiti vsakovrstne predmete, kar je v zvezi naših priseljencev in to se bo ohranilo in poznejšim rojakom pričalo, kaj vse so do prinesli slovenski priseljenci v tej deželi in kakšno je bilo njih življenje in borba za obstoj. Pred par tedni sem prejel pismo od tajnika slovenskega narodnega muzeja Mr. Erazema Gorsheta. V pismu me je obvestil, če bi hotel svojo zbirko prepustiti muzeju. Do tega

se še nisem odločil, toda moja želja je s čim pripomoči, da se bo zbirka v muzeju tem bolj izpopolnila. Kadarkoli nanesem prilika, ko se sestane z rojaki ter me pot zanese v eno in drugo hišo, opozorim naše ljudi, če morejo kaj prepustiti muzeju. Res se skoro v sleherni slovenski hiši kaj najde, kar je primerno za muzej, toda kjerkoli sem katerega že vprašal, sleherni se težko odloči in baš tiste stvari, ki v resnici spadajo v muzej, so nekaterim ljudem najdražje in se težko ločijo od njih.

Vsak začetek je težak in tudi v tem oziru bo šlo bolj počasi po načrtani poti. Toda ni dvoma, slovenski narodni muzej v Ameriki ima že podlago in sčasoma se bo izpopolnil, vanj romajo že zanimive in zgodovinske stvari in kot se je pokazalo, se je naš večni popotnik Mr. Matija Pogorelec najbolj potrudil. Gotovo ga pa tudi ni Slovenca v Ameriki, da bi imel večjo in zanimivejšo zbirko, kakor jo ima Mr. Pogorelec. S svojo zbirko, ki jo je podaril muzeju, si je postavil trajen spomenik in gotovo je prepričan, da boljše ga ni mogel storiti s svojo zbirko, ko jo je prepustil muzeju. Pa še ob priliki kaj več o tem, ker me je Mr. Gorshe povabil, naj pridem v Cleveland in mi bo pokazal, koliko so že prejeli za muzej, se morda v kratkem odločim, da grem pogledat in potem bom tent lažje kaj več napisal in morda tudi pripomogel za slovenski narodni muzej v Ameriki.

Frank Troha.

RAZNO IZ PITTSBURGHA PRI KONCU ZIMSKE SEZONE

Dosti smo brali v časopisih, da take zime ni bilo pri nas v Pittsburghu že toliko in toliko let, kakor je bila letošnja. In ravno danes, ko tale dopis pišem, je celi dan samo 34 nad ničlo. Pa ne bojmo se, ker to lažje je že minulo. V stari domovini pravijo, da ko je deževalo, se je cigan smejal in veselo plesal, češ, za tem bo kmalu lepo vreme. Vzemimo si ta pregovor za vzgled in čeprav v svetem postnem času, pa bodimo veseli z veselini, ker:

"... kmalu bo prišla zelena pomlad."

V eni številki "Glasa Naroda" iz meseca januarja sem zagledal bolj kratki dopis iz našega naselja, ter sem se ne malo začudil, ko sem videl podpis Mr. T. Tomšič. Tu morem z zagotovostjo reči, da je Mr. Tomšič tudi eden izmed mojih ožjih prijateljev. Pa kje sta se vidva imela priliko spoznati — bo mogoče kolo vprašal. Odgovor je lahek. Pred tremi leti je imel Tone gostilno na južni strani Pittsburgha, vse dokler je ni prodal Mr. Šproharju, kateri jo še danes lastuje. Mr. Tomšič je v pritrilju veliko preuredil za proslavne trgovine. Tako je na primer iz treh bolj majhnih sob naredil eno veliko dvorano; ista še danes služi Mr. Šproharju, da prireja dvakrat na teden plesno zabavo. Mr. Tomšič je pa tudi pravi slovenski hrast — drugače pa dobra

Predpustno nedeljo sem na 57. ulici kar nepričakovano zagledal Mr. I. Bukovinskega. Bil je v razgovoru z prijateljem Mr. Trontarjem. "Nu," naju je vprašal Bukovinski, "ali imata Slovensko-Ameriški Koledar in ste videli moj življenjski in sliko notri?" Jaz sem odgovoril, da imam Koledar; bral sem njegovo povest in si ogledal sliko. "Pa kako je, ali ti se kaj dopade?" me vpraša.

"Povest je za mene zelo zanimiva, dočim na sliki si se postavil kot Mojzes na Sinajski gori, ko je imel v rokah dve kamenitni table," sem mu na življeno odgovoril. Za tem sva se podala v znano slovensko hišo, kjer sva pri majhnem okrogli razpediti daljši pogovor. Tu sem slišal od Mr. Bukovinskega izvedel, da več ne dela v Morey bolnišnici in kako da je prišlo do te katastrofe. Res se mi je močak smilil. Drugo so pa bralci tega lista izvedeli že iz "Pittsburghskega kotička" pred nekaj dnevi in v katerem me je Mr. Bukovinski povabil, da se naj tudi jaz večkrat oglašim v listu.

Kar se pa delavskega položaja tiče, naj objavim v kratkem, da kakor povedo drugod, enako tudi pri nas delo zastaja. Nekoliko stotin novih delavcev, ki so bili prošle jesen vzeti na delo, so sedaj odpustili. Odpuščenji so za nedoločen čas. Tako jim pravijo delodajalci.

Med CIO unijo in kompanijo se vrše v tem času pogodbe za nastoječe leto. Unija zahteva med drugim tudi "close shop". Kompanijski voditelji pa pravijo, da čim bo unija imela 90 odst. organiziranega delavstva, da je pripravljena za "close shop". Kolikor vem, je pri nas v Pittsburghu pri J. & L. okrog 85 odst. do sedaj delavstvo organizirano.

Oton Habsburški je tukaj. Prišel je srečo iskat. Pa ne (Nadaljevanje na 4. strani).

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

DARILNE POSILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar.	— — —	\$ 2.40
200 Dinar.	— — —	\$ 4.60
300 Dinar.	— — —	\$ 6.70
500 Dinar.	— — —	\$10.50
1000 Dinar.	— — —	\$20.50
2000 Dinar.	— — —	\$40.—

ZARADI RAZMER V EVROPI so bile naše zveze za darne posiljate v Jugoslavijo začasno prekinjene. Sedaj pa smo dobili novo zvezo, po kateri je mogoče našim rojakom vtrčiti in denar varno posiljati. Vendar je bila nam povišana cena, ker se stroški za pošiljanje po tem potu mnogo višje.

Opozarjamo tudi, da se sem intam more kaka pošiljatev zaradi evropskih razmer zakasnit.

ZA NUJNO POSILJATEV POSLUŽITE SE "CABLE ORDER". — DOPLAČATI JE TREBA SI — ZA VSAKO POSILJATEV V JUGOSLAVIJO

SLOVENIC PUBLISHING CO.
: : POTNIŠKI ODDLEK : :
216 West 18th Street, New York

Ali Vam je roman ugajal?

V ČETRTEK BOMO ZAČELI OBJAVLJATI NOVI ROMAN

Ta roman bo v gotovem delu še bolj zanimiv kakor "Vaški Apostol", ki je za čitatelje bil tak duševni užitek, da ga ne morejo prehvaliti.

Ako Vaš prijatelj še ni naročen na "Glas Naroda", in ako želi čitati nekaj posebnega, opozorite ga, da bo pričel dne 14. marca izhajati novi roman.

Da bo bodoči roman še bolj zanimiv, ga je prevajalec prikrojil našim razmeram.

Ker list tiskamo le v gotovem številu, ni nam mogoče vselej vstreci novim naročnikom in jim pošiljati zamujene številke. . . Torej ne prezrite. Prosimo, povejte prijatelju, oz. prijateljici sedaj in ji izročite spodnji naročilni listek.

Zasigurajte si list že zdaj. Vemo, da ne boste razočarani z novim romanom.

NAROČILNI LISTEK

Upravištvo "Glas Naroda"
216 W. 17th St., New York, N. Y.

Pošljite mi list "Glas Naroda" za

mesece. Priložim svoto \$

List začnete pošiljati z dnem 14. marca, 1940.

Ime

Naslov

Za celo leto \$6.00 Za pol leta \$3.00
Za četrta leta \$1.50

19

40

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR

POVESTI... POUČNI SPISI... ZGODOVINA... ZNANSTVENE RAZPRAVE... NARAVOSLOVJE SPISI IZ SLOVENSKEGA ŽIVLJA V AMERIKI... ITD.

KNJIGA, ki Vas bo zanimala!

Cena 50 centov

160 strani s slikami

Knjigarni Slovenic Publishing Company 216 W. 18th St., New York

Obiščite Slovenske Prireditve!

VAŠA NAVZOČNOST PRIPOMORE NE SAMO K FINANČNEMU, PAČ PA TUDI K DRUŽBENEMU USPEHU. DRUŠTVA POTREBU JEJO SODELOVANJA NE SAMO SVOJIM ČLANOV, TEMVEČ SPLOŠNE SLOVENSKE JAVNOSTI.

Kratka Dnevna Zgodba

PISKROVEZI

Spisal FRANK TROHA, Barberton, Ohio.

Resnica je, da nešteto stvari pozabimo, kar se je dogodilo v kratki preteklosti, obratno se pa nehoti spominjamo na nekaj, kar se je dogodilo pred davnimi leti. Tako sem se torej spomnil na obit piskrovezov, da si ni bila ta obit važna, v veliki meri je bila tembolj pomembna in potrebna za naše spominje. Moderna znanost je pripomogla k marsičemu, tako tudi gospodinjam in kuharicam, da imajo dandanes boljše pripomočke in boljše kuhinjske orodje. Ne vem, kako je v tem oziru danes v naši stari domovini, toda dobro se spominjam kako je bilo pred leti.

Pred davnimi leti so se naše gospodinje večinsoma posluževale glinastih lonecev, to je pripomočilo, da je dobro svetela ribniška lončarska obrt, kajti lončene robe se je dosti razbilo, samo malo je zaropotalo in gospodinja ni imela kaj pobrati. Da so se pa zmanjšali stroški v tem oziru, so bili torej potrebni piskrovezi in teh ni bilo nikoli pred leti v naših krajih. Lončarji bi bili boljše služili, če piskrovezov ne bi bilo, obratno pa piskrovezi ne bi bili s svojo obrtjo zaslužili za svoj obstoje, če lončarjev ne bi bilo.

V spominjam se pa še gladije v pretekla leta, kako so v naše kraje zahajali hrvaški lončarji. Od kod so bili, pravzaprav doma, ni mi znano, to le vem, da so bili Hrvači, kajti često so imeli pri sebi "hogačar". Ti ti hrvaški lončarji niso pripeljali lonecev na vozu, pač pa so se posluževali konja, ki je lonec prinesel. Konja je bila položena preko hriba po sebi na pripravi, podobna skledniku, kakršne so imeli in jih imajo še danes v kuhinjah po naših krajih. In tako so bili v tisto pripravo na konju položeni loneci na desni in levi strani. Seveda lončar se ni mogel poslužiti konja za ježo, zato je stončal preko njega in tako sta šla po svojih trgovskih vajah. Mislim si, da je bil tisto dovolj boren zadržek za hrvaške lončarje. Toda njihovi loneci so bili znameniti iz neke druge zmesi, ki se je povsem razlikovala od ribniške gline, v točnosti pa niso dostajali za lonec ribniškega lončarja. Vseeno so pa ribniški lončarji spodbudili hrvaške lončarje, kajti slednji so se odločili, da ne pridejo več v naše kraje in tako so končno z lončeno robo le ribniški lončarji zalagali naše gospodinjje.

Torej lončarska in piskrovezovska obrt sta zvezani z nešteti dogodki in lahko bi spisal o tem daljšo povest, toda se nisem odločil za to in bom bolj na kratko napravil. Glinasti lonec zavzema važno mesto tudi med ciganskimi družinami, služijo jim takorekoč pri poročnih ceremonijah. Pri ciganski poglavar poroči mladi ciganski par, se poslužijo glinastega lonca ter s palico udari po njem, da se razleti in izpremeni v črepanje in istočasno reče:

"Kadar bo ta le razbiti lonec zopet skupaj, takrat bosta še vidva lahko narazen."

Seveda jaz take ciganske poreke nisem še videl, le čul sem od starih očancev, da se tako zaviš, potem ne vem, koliko je resnice na tem.

Sedaj pa zopet k piskrovezu, katerega se pravzaprav ta povest tiče. Med vsemi piskrovezi, katerim smo pri nas rekli "lončevzarji" se je najbolj proslavil Jurij Kamenar. Kakor vsi ostali piskrovezi, je bil tudi ta, najbrž slovaške narodnosti. Toda nekega ziska se je tako gladko naučil, da je govoril kot pristen Slovencec. On je bil tako izurjen v svoji stroki, da je znal povežati lonec in manjše piskrovez, da so se mu gospodinje kar čudile. K temu naj zopet omenim nadaljni smešni dogodek, v katerega se je bil tudi jaz zapleten.

Bila je košnja in pri nas smo imeli kosce, ki so kosili travo v nekem lazni, ki je bil okrog obraščan z drevjem. Kot običajno so tudi tistega dne prinesle grabljice opoldne koscem kosilo. In popoldne so začele grabljice grabiti pokoseno travo, ki se je že nekoliko posušila ter jo rosile v tako zvane ograbke. Kar je ostalo jedi od kosila, ki so ga grabljice prinesle v jerbasu, jo lepo pospravila v jerbase, ter se hotela poslužiti jedi pač neje za malico. Kosci tedaj niso dobivali malice, zato so se morali dovolj nasititi pri kosilu, da so bili zopet sposobni vbiti kose do večera. Seveda že uske so pa bolj občutljive v gladi in ne vem kako bi bile prestale, če bi ne dobile malice.

Vodo in razno orodje so že zjutraj pripeljali z vozom, oziroma z volovsko vprego. Jaz sem mlad dečko sem bil pa odločen, da pazim na vole, ki so se pasli v hosti, kjer ni bilo primerno za košnjo. Tako mi je torej mineval čas dneva, prepeval sem in ukal ter stikal za ptičji gnezdi, ker je bilo moje največje veselje, če sem zasledil že izvaljene ptičke. Jaz nepridiprav sem pa premalo pazil na vole in tako se je eden približal k jerbasu. Jurij Kamenar, ki je shranjeno jed za malico, katere sem imel biti tudi jaz deležen. Vol je z gobcem odgrnil jerbas in meni nič tebi nič lepo vtaknil svoj gobec v lonec, napravilo je hrsk in zopet hrsk, vsi glinasti loneci so šli drug za drugim na dvoje. Toda eden je bil pa povezan in povezal ga je bil že omenjeni piskrovez Jurij Kamenar. Tisti lonec se pa ni udal pritisku volovskega gobca. Ko je vol potisnil vanj gobec, ga ni mogel več ven vzeti, jaz sam ne vem, kje se mu je bil gobec zataknil, morda je konica žice prišla vola za gobec, kakor prime trnek ribo. In tako je vol potegnil s svojim gobcem tudi lonec iz jerbase. Začel je mahati sem ter tja ter se hotel lonec iznebiti, toda ni šlo tako gladko, ko si je vol želel.

V tistem času je nastal pa tudi krik med grabljicami, kajti so opazile nesrečo. Urno so jo uverile k jerbasu ter hotele rešiti, toda vol je bil tembolj opravič po svoje in vse razdejal. Tedaj pa vrisi v rompopom, grabljice z grabljami nad vola, ta je pa bežal, kar se je dalo. Nastal je v resnici pravi cirkus, kosci so se smejali, da nikoli še tako, grabljice se pa jezile, da so kar pobledlele od jeze. Smejal sem se tudi jaz, ali kmau sem moral bežati kakor vol, kajti bila je moja krivda, ker nisem dovolj pazil na jerbase, v katerih je bila shranjena jed. Vol je v svoji vrtoglavošni udaril z loncem v neko deblo in se končno rešil nagobne. Jaz sem se pa moral izogniti grabljic prav do večera, če jo nisem hotel dobiti z grabljami po glavi in hrbtu.

Nadaljni dogodek v katerem se je zopet proslavil piskrovez Jurij Kamenar, se je odigral na dvorišču naše hiše. Nekega lepoga dne se je zopet pojavil lončar ribniški ter razložil svojo lončeno robo po dvorišču kraj ceste. Kmau so prihiteli mlajši in starejši ženske ter začele tolči s členki pestov po lonecih, piskrih in skledah ter hotele s tem dognati, če ni eno in drugo morda počeno. Razvilo se je pravo trgovanje, tu pa tam je katere ženska prinesla v vreči ova ter ga zamenjala za lončeno robo. Strie lončar je odločil, da je bilo treba v nekatere posode odmeriti eno mero ova, v druge zopet dve meri in tako se je dalje barantalo.

Kar iznenada se pa oglasi neka mlada ženska ter zakriči: "Hej, oča. Ta lonec je pa počen."

Lončar se ozre jezno v žensko in ji zabrusi:

"Ej, kaj boš grajala, saj si tudi ti počena."

Ženska je zardela, ostale ženske so pa prasknile v smeh, istočasno se je pa že pojavil Jurij Kamenar, se na gas zarezal in dejal:

"Nič zato mati, če je lonec počen, lončar naj vam ga ceneje da in jaz vam ga bom povežal, da bo držal bolj, kot kateri drugi, ko je še cel."

Lončar je pristopil k ženski, ki je držala počen lonec, se ji hudomušno nasmehnil ter dejal:

"Torej pokaži, kje je počen."

"Takaj le, mar mislite, da sem slepa?" odgovori nekoliko užaljena mlada kmetica.

"Ja, saj je res, pa se nikar jeziti, če sem malo prebudo rekla, ti ga bom dal pa napol zastoj. Na za štiri groše ti ga dam," končno odgovori lončar in ponudi lonec ženski.

Jurij Kamenar je za komaj čakal, da pride do zasluzka in pokima ženski, naj lonec le vzame, kajti če bo plačala tudi za povežanje, ga bo vseeno ceneje dobila, kot če bi vzela drugega, ki je popolnoma cel.

(Koniec prihodnjic.)

'GLAS NARODA'

pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo

Razne vesti.

KAJ STA BOSNA IN VOJVODINA ZA SRBE.

Poročali smo že o ostri reakciji, ki so jo v zagrebških političnih krogih izvala izvajanja prvaka demokratske stranke Milana Grola, da se morata Vojvodina in Bosna brezpogojno priključiti bodoči srbski edini. Na te napade odgovarja Milan Grol v "Politiki" in med drugim pravi:

"Vsi naši ugovori proti sporazumu od 26. avgusta izhajajo iz predpostavke, da se obravnavajo naše bodoči trije upravni edine kot nekatere državne meje. Razprava o Bosni in njeni pripadnosti je bilo dvorazna. Dejstvo je, da Srbi ni o reševali vprašanja pripadnosti Bosne z izključno nacionalnega stališča. Če bi to odgovarjalo dejstvu, potem bi sprejeli leta 1915 londonski pakt, sklenjen na škodo Hrvatov. In kakor so stali takrat Srbi na stališču, da je oškodovanje njih izmed nas oškodovanje vseh nas, tako stoje na tem stališču tudi danes. Ako bi Srbi sprejeli londonski pakt bi jim tega Hrvatji sigurno — in to povsem upravičeno — nikdar ne odpustili. Vprašanje Bosne je povezano z najglobljimi nacionalnimi srbskimi čustvi in bodo morali Hrvatji s tem že računati."

Isto velja — nadaljuje Milan Grol — za Vojvodino. V njeni zgodovini ni revolucionarnih aktov kakor v Bosni. Zato pa je združena z Vojvodino vsa srbska država srbske zgodovine. V času, ko ni bilo več Srbije v državnem enišlu, se je gradila nova Srbija v duhovnem smislu. V Vojvodino je bila prenešana srbska patriarhija in z njo kosti srbskih svetnikov in vladarjev in z vsemi skupaj tudi srbsko narodno življenje.

Habsburžani niso razvalili te pokrajine zastoj ali pa iz simpatij do srbstva "Srbska vojvodina." Srbi so bili v Vojvodini stvarnost, s katero je

bilo treba računati. Računati pa je treba s to stvarnostjo tudi danes. Hrvatji naj se zamislijo nad prilikami v Vojvodini in prepričan sem, da bodo priznali, da so Srbi v Vojvodini neprimerno bolj učinkovita opora svojim sobratom Bunjevci in Šokci, ali če hočejo Hrvatom, kakor se sami v zadnjem času imenujejo, kakor pa Zagreb, pač enako, kakor je Zagreb bližji srbskim srezom v banovini Hrvatski, kakor pa Beograd. Zato ni samo v interesu srbstva, nego tudi Hrvatstva, da se čim bolj okrepi sila, ki se pretaka iz srbskega juga proti severu v Vojvodino."

Na koncu poudarja Grulov članek: "Pri razpravljanju vseh teh velikih in usodnih vprašanj, se moramo otrestiti malenkostnih računov in spekulacij. Ne propirajmo se za srece, ko se postavljajo vprašanja obstoja Srbov, Hrvatov in Slovencev na našem od vseh strani ogroženem ozemlju. Vrnimo se pri reševanju naših problemov na bolj vzvišeno in stvarno gledanje in prepričan sem, da bomo lahko našli za dovoljivo rešitev za vse. Vprašanja, ki so sedaj postavljena na dnevni red, bo mogoče rešiti samo s pošteno in lojalno razpravo in z jasno postavljeno in doslednimi merili. Reševati pa jih je mogoče tudi le med ljudmi, ki jih vodijo samo splošni narodni interesi. Sodelovanje ljudi, ki govorijo shodnih samo o znižanju cen soli, o odpisu davčnih zastankov in razdelitvi pančevskih travnikov, pri reševanju teh vprašanj nič ne pomagajo."

KJER SE PREPILATA DVA ...

Nenavaden lovski doživljaj je imel neki posestnik iz Vojvodine v Spremskem lesu, ko je puško na zračni pritisk stre-

ljal na vrabce, ki so se bili spustili na njegova sadna drevesa. Zadel je vrabca in ta je padel na tla. V istem trenutku je planila na zadeto ptico mačka, ki je prežala spodaj a tedaj je strmoglavil na mačko in vrabca kragulj. Preden se je lovec zavedel, je ujeta izginila z obema živalima.

VOLKOVI RAZTRGALI ŠTIRI TIHOTAPCE TOBAKA.

Ni še dolgo tega, ko so na planini Veleš v Bosni našli ostanke treh tihotapev tobaka, ki so jih raztrgali volkovi. Velika nevarnost, ki je združena zasnene bosanske planine, z tihotapenjem čez globoko pa ni spanetovala tihotapea. Može so se obupno borili z volkovi, vendar pa so podlegli in zverine so jih raztrgale. Ne ki pastir, ki je iz svoje kočice opazoval obupen boj tihotapev z volkovi, je zažgal kočico, da bi z ognjem pregnal volkove. To pa tihotapec ni več pomagalo, ker so že izdihali pod zobni divjih zverih.

RAZNO IZ PITTSBURGHA

Nadaljevanje s 3. strani.

mislite, da nam bo odjedal kruh v tovarni ali v prenegorovu. Kaj še! On se bo marljivo učil "demokracije" in ko jo dobera promelje, naj pokleče iz vseh Združenih držav eno čredo vkup, katere se je pri prirodu v to dežel orada bahala: češ: "Ich bin ein Oesterreicher." In take ovčice, ko pridejo pred njega, naj pokleknejo in spoštljivo poljubijo rob suknje, rekoč: "Ne Tebi, o gospod, ampak meni se spodobi križ naložiti, težki križ, ki so ti ga avstrijski sovravniki naložili." Pri tem naj vsi zapojejo:

"... ne dvomim zdaj in rečem koj: Ti Avstrija, ti dom si moj!"

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V ITALIJO

\$ 5.90		Lir 100
11.50		" 200
17.00		" 300
28.00		" 500
55.00		" 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENJAM GORI ALI DOLI

NAJNA NAKAZILA IZVEŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

"Gdje je naš Slovenec Skube, neka dodja simo i to čim brže." Tako so za menoj povpraševali pred nedolgo časa člani Hrvatskega kluba. "Sta hočeš od mene," jih vprašam. Počelali so mi kar v eni sapi, da je prišlo par Slovencev v klub, sedaj so v prvem nadstropju, pa da jih ne morejo razumeti in tako želijo mene za tolmača imeti. Prišedši gori, sem začel povpraševati v slovenskem jeziku, kdo so in odkod pridejo. Pa na moje ne malo začudenje, vsi so hrvatsko govorili, le ena sama oseba neznana spola in sicer odvoica je bila prava Slovenka od naše lepne Postojne doma. Ker je slučajno pri prirodu začela Slovenka prva z besedo, so se Hrvatje vstrašili, misleč, da so sami kranjski Janezi prišli nad nje.

Pozdrav!
Nick Skube.

Karl May

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA:
Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.
Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA:
Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Samarih. — Med Jeridi.
Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA:
Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.
Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA:
Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.
Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

V ČETRTEK, DNE 14. MARCA

bomo začeli objavljati roman

Planinski Kralj

delo slovitiga pisatelja L. Ganghoferja.
NE ZAMUDITE NOBENE ŠTEVILKE